

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1968

Vyhlášené: 27.12.1968 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1969 do: 25.11.1971

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

175

ZÁKON

z 20. decembra 1968

o meste Brne

V snahe uviesť do súladu postavenie a pôsobnosť národných výborov mesta Brna s jeho spoločenskou funkciou a s jeho významom ako významného priemyslového a sídliskového centra Československej socialistickej republiky, sídla medzinárodných veľtrhov a tradičného kultúrneho a politického strediska Moravy, Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Základné ustanovenia

§ 1

Mesto Brno tvorí samostatnú územno-správnú jednotku.

§ 2

(1) Orgánom štátnej moci a správy v meste Brne je Národný výbor mesta Brna.

(2) Národný výbor mesta Brna je priamo riadený vládou Českej socialistickej republiky.

§ 3

(1) Územie mesta Brna tvoria tieto mestské časti: vnútorná časť mesta Brna, Kohoutovice, Nový Lískovec, Jundrov, Komín, Žabovřesky, Husovice, Komárov, Královo Pole, Medlánky, Mokrý Hora, Řečkovice, Židenice, Černovice, Bohunice, Starý Lískovec, Bystrc, Kníničky, Dolní Heršpice, Horní Heršpice, Nové Moravany, Přízřenice, Maloměřice, Obřany, Líšeň, Slatina, Brněnské Ivanovice, Holásky, Tuřany.

(2) Územie mesta Brna sa delí na mestské obvody. Vytvoríť alebo zrušiť mestský obvod alebo zmeniť jeho územie patrí Národnému výboru mesta Brna, ktorý o tom rozhoduje po vyjadrení obvodných národných výborov, prerokovanom s občanmi.

§ 4

Orgánmi štátnej moci a správy v mestských obvodoch mesta Brna sú obvodné národné výbory.

§ 5

Národný výbor mesta Brna s obvodnými národnými výbormi plní na území mesta úlohy národných výborov všetkých stupňov.

§ 6

Národný výbor mesta Brna a obvodné národné výbory pri zabezpečovaní rozvoja a výstavby mesta sa spravujú zásadou, že rozvoj mesta Brna ako významného priemyslového a sídliskového centra Československej socialistickej republiky, sídla medzinárodných veľtrhov a kultúrneho a politického strediska Moravy je dôležitým záujmom spoločnosti uplatňovaným v súlade so záujmami obyvateľov mesta. Touto zásadou pri plnení svojich úloh sa spravuje aj vláda a ostatné orgány Českej socialistickej republiky.

Starostlivosť o rozvoj mesta Brna

§ 7

Poprednou úlohou Národného výboru mesta Brna a obvodných národných výborov je starostlivosť o všestranný rozvoj mesta Brna, najmä o jeho plánovitú výstavbu, o vytváranie a ochranu zdravého životného prostredia, o rozvíjanie služieb, o ochranu kultúrnych pamiatok a o zabezpečovanie verejného poriadku.

K popredným úlohám Národného výboru mesta Brna a obvodných národných výborov patrí aj starostlivosť o vytváranie priaznivých podmienok pre činnosť orgánov a inštitúcií celospoločenského alebo celonárodného významu, ktoré majú v meste Brne svoje sídlo.

§ 8

(1) Vláda Českej socialistickej republiky vytvára predpoklady pre účasť a pomoc svojich orgánov a organizácií pri riešení otázok rozvoja a výstavby mesta Brna.

(2) Ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy Českej socialistickej republiky úzko spolupracujú s Národným výborom mesta Brna pri zabezpečovaní rozvoja mesta a riešia s ním všetky problémy patriace do ich pôsobnosti, pokiaľ sa týkajú hospodárskej, kultúrnej, zdravotnej a sociálnej výstavby mesta Brna. Prerokujú s Národným výborom mesta Brna tie časti návrhov plánu rozvoja svojho odboru, ktoré sa dotýkajú záujmov mesta. Ak pri tejto spolupráci sa nedosiahnu potrebné dohody, o vzniknutých rozporoch rozhoduje vláda Českej socialistickej republiky.

§ 9

(1) Ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy Československej socialistickej republiky i Českej socialistickej republiky dbajú vo svojej činnosti na zvláštnosti spoločenského významu mesta Brna a z tohto hľadiska prerokujú s Národným výborom mesta Brna návrhy právnych predpisov a iných opatrení dotýkajúcich sa mesta Brna. Rozdielne stanoviská v otázkach zásadnej povahy prerokuje minister (vedúci ústredného orgánu štátnej správy) s primátorom mesta Brna.

(2) Národný výbor mesta Brna koordinuje postup organizácií a štátnych orgánov pri plnení úloh týkajúcich sa rozvoja mesta Brna; pritom nezasahuje do právomoci orgánov Československej socialistickej republiky ani orgánov Českej socialistickej republiky.

§ 10

Orgány a organizácie môžu zriaďovať na území mesta Brna svoje sídla po predchádzajúcom prerokovaní s Národným výborom mesta Brna.

§ 11

(1) Ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy Českej socialistickej republiky, národné výbory a organizácie spolupracujú s Národným výborom mesta Brna i pri uspokojovaní dôležitých záujmov, ktoré má mesto Brno mimo svojho územia, a svojimi opatreniami mu napomáhajú.

(2) Ak ide o územie okresu Brno-vidiek, Juhomoravský krajský národný výbor, prípadne Okresný národný výbor Brno-vidiek po dohode s Národným výborom mesta Brna

- schvaľuje výhľadové národohospodárske štúdie, plány súhrnného rozvoja oblasti a územné plány,

- prerokúva a zaujíma spoločné stanovisko k investičným zámerom a projektovým úlohám na výstavbu a prestavbu priemyslových objektov a zariadení, zariadení dopravného, vodohospodárskeho, energetického a rekreačného charakteru a na to nadväzujúcich zariadení obchodu, zásobovania a ďalších služieb.

(3) Národný výbor mesta Brna postupuje obdobne po dohode s Juhomoravským krajským národným výborom pri riešení otázok uvedených v odseku 2, pokiaľ sa dotýkajú záujmov okresu Brno-vidiek.

Pôsobnosť Národného výboru mesta Brna a obvodných národných výborov

§ 12

(1) Národný výbor mesta Brna v úzkej súčinnosti s obvodnými národnými výbormi plánuje, riadi a zabezpečuje výstavbu mesta a organizuje plánovitý rozvoj hospodárskej, kultúrnej, zdravotnej a sociálnej výstavby na jeho území. Zúčastňuje sa na príprave štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva, spolupracuje s ministerstvami a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy Českej socialistickej republiky a predkladá im návrhy na riešenie otázok dotýkajúcich sa rozvoja mesta. Schvaľuje plán rozvoja mesta Brna a v jeho rámci usmerňuje správne proporcie v rozvoji mesta.

(2) Národný výbor mesta Brna riadi a usmerňuje činnosť obvodných národných výborov, kontroluje ich, najmä dozerá na plnenie zákonov a zachovávanie štátnej disciplíny a vykonáva revízie ich hospodárenia. Poskytuje obvodným národným výborom všestrannú pomoc v ich práci a pri riešení celomestských problémov, radí sa s nimi o plnení úloh, opiera sa o ich poznatky a prerokúva ich iniciatívne návrhy a pripomienky. Návrhy závažných opatrení pripravuje a prerokúva s obvodnými národnými výbormi.

(3) Národný výbor mesta Brna zriaďuje a riadi, prípadne spravuje organizácie a zariadenia, ktoré slúžia na uspokojovanie potrieb presahujúcich rámec obvodu a ktorých riadenie (správu) je účelnejšie a hospodárnejšie organizovať pre celé mesto.

(4) Národný výbor mesta Brna ďalej vykonáva pôsobnosť patriacu podľa iných zákonov a ostatných predpisov národným výborom, pokiaľ ju tento zákon nezveruje obvodným národným výborom (§ 13 až 15). Na úsekoch verejného poriadku, školstva, zdravotníctva, pracovných síl, kultúry a informácií, dopravy a vodného hospodárstva vykonáva štátnu správu, ktorá by inak patrila obvodným národným výborom, ak ide o veci, ktoré majú celomestský význam; podrobnejšiu úpravu ustanoví štatút Národného výboru mesta Brna. Národný výbor mesta Brna môže v ňom po dohode s obvodnými národnými výbormi ustanoviť, že bude plniť v záujme jednotnej správy mesta aj ďalšie úlohy, ktoré by inak patrili obvodným národným výborom, ak sa tým dosiahne účelnejší výkon štátnej správy alebo lepšie uspokojovanie potrieb občanov a organizácií.

§ 13

Obvodné národné výbory v súlade s plánovitým rozvojom mesta zabezpečujú za najširšej účasti občanov rozvoj svojich obvodov. Starajú sa o zveľaďovanie a vzhľad obvodov. Úzko spolupracujú s Národným výborom mesta Brna pri riešení celomestských otázok a predkladajú mu v tom smere iniciatívne návrhy. Podieľajú sa na zostavovaní dlhodobých koncepcií a plánov rozvoja mesta Brna a zostavujú a schvaľujú plány rozvoja vlastného hospodárstva a svoje rozpočty.

§ 14

(1) Obvodné národné výbory vykonávajú štátnu správu vo veciach, ktoré podľa osobitných predpisov patria miestnym a okresným národným výborom.

(2) Národný výbor mesta Brna môže po dohode s príslušnými obvodnými národnými výbormi vo svojom štatúte ustanoviť, že niektoré úlohy patriace do pôsobnosti obvodných národných výborov bude z dôvodov účelnosti alebo z iných vážnych dôvodov plniť niektorý obvodný národný výbor aj na území iných obvodných národných výborov. Rovnakým spôsobom môže niektoré úlohy zo svojej pôsobnosti zveriť obvodným národným výborom.

§ 15

Obvodné národné výbory riadia podniky obvodného bytového hospodárstva, spravujú obvodné ľudové knižnice a ďalšie kultúrne zariadenia; môžu zriaďovať a riadiť aj ďalšie organizácie a zariadenia, ktoré uspokojujú prevažne miestne potreby alebo ktoré je účelnejšie organizovať podľa obvodov.

§ 16

(1) Národný výbor mesta Brna a obvodné národné výbory, ich orgány a poslanci rozvíjajú širokú organizátorskú a kultúrno-výchovnú činnosť a vytvárajú tak predpoklady pre aktívnu účasť občanov na správe mesta.

(2) Obvodné národné výbory zriaďujú občianske výbory a iné svoje aktívy, oboznamujú ich s prácou národných výborov, využívajú ich podnety pri plnení svojich úloh a zameriavajú ich činnosť na aktívnu spoluprácu občanov s národnými výbormi.

Organizačná výstavba Národného výboru mesta Brna a obvodných národných výborov

§ 17

(1) Do Národného výboru mesta Brna sa volí najmenej 100 poslancov.

(2) Obvodné národné výbory určia počty svojich poslancov so zreteľom na veľkosť svojho obvodu, na rozsah svojej pôsobnosti a so zreteľom na to, aby vytvorili pracovne schopný zbor. Pritom počet poslancov určia tak, aby obvodný národný výbor mal najmenej:

30 poslancov v obvodoch do 5 000 obyvateľov,

40 poslancov v obvodoch do 10 000 obyvateľov,

60 poslancov v obvodoch do 20 000 obyvateľov,

80 poslancov v obvodoch nad 20 000 obyvateľov.

§ 18

(1) Národný výbor mesta Brna a obvodné národné výbory zriaďujú výkonné a kontrolné orgány: radu, komisie, komisiu ľudovej kontroly, správne komisie, odbory a iné útvary. O zriaďovaní svojich odborov a iných útvarov rozhoduje Národný výbor mesta Brna vo svojom štatúte podľa zásad ustanovených vládou Českej socialistickej republiky; po prerokovaní s obvodnými národnými výbormi rozhoduje podľa týchto zásad aj o zriaďovaní odborov a iných útvarov obvodných národných výborov.

(2) Radu Národného výboru mesta Brna tvoria primátor mesta Brna, jeho námestníci, tajomník Národného výboru mesta Brna a ďalší členovia volení Národným výborom mesta Brna z poslancov. Rada Národného výboru mesta Brna má 15 až 20 členov.

(3) Primátor vykonáva funkcie, ktoré podľa zákona o národných výboroch patria predsedovi národného výboru. Ako predstaviteľ mesta Brna má právo používať historické primátorské insígnie.

(4) Radu obvodného národného výboru tvoria predseda, podpredseda (podpredsedovia), tajomník a ďalší členovia volení obvodným národným výborom z poslancov. Rada obvodného národného výboru má 8 až 15 členov.

Znak a farby mesta Brna, čestné občianstvo a iné pocty

§ 19

(1) Pokiaľ nie je predpísané používanie štátneho znaku, môžu Národný výbor mesta Brna a obvodné národné výbory, ako aj nimi riadené a spravované organizácie používať znak mesta Brna.

(2) Iné organizácie môžu používať znak mesta len s privolením Národného výboru mesta Brna.

(3) Znak a farby mesta Brna a spôsob ich používania upraví štatút Národného výboru mesta Brna.

§ 20

(1) Osobám, ktoré sa obzvlášť významným spôsobom zaslúžili o mesto Brno a jeho obyvateľstvo alebo o spoločenský pokrok, mier a priateľstvo medzi národmi, môže Národný výbor mesta Brna udeliť čestné občianstvo mesta Brna.

(2) Národný výbor mesta Brna môže významnú činnosť osôb, ktoré sa zaslúžili o výstavbu mesta Brna, oceniť udelením verejného uznania za zásluhy.

(3) Vynikajúce tvorivé výkony, ktoré obohacujú ľudské poznanie, prispeli významným spôsobom k vyriešeniu úloh socialistickej výstavby alebo k ďalšiemu rozvoju kultúry mesta, môže Národný výbor mesta Brna odmeniť udelením Ceny oslobodenia mesta Brna.

(4) Podrobnosti o podmienkach a spôsobe udeľovania čestného občianstva, verejného uznania za zásluhy a Ceny oslobodenia mesta Brna upraví štatút Národného výboru mesta Brna.

Záverečné ustanovenia

§ 21

(1) Štatút Národného výboru mesta Brna schvaľuje Národný výbor mesta Brna na svojom plenárnom zasadnutí.

(2) V štatúte Národného výboru mesta Brna sa ustanovia mestské obvody, podrobnejšie sa upraví usporiadanie jeho orgánov, ich pôsobnosť a vzájomná deľba práce medzi nimi, ustanoví sa, ktoré odbory a iné útvary zriaďujú obvodné národné výbory, ďalej sa uvedú organizácie a zariadenia, ktoré Národný výbor mesta Brna riadi alebo spravuje a hlavné zásady a formy účasti občanov na správe mesta. V rozsahu vymedzenom týmto zákonom štatút Národného výboru mesta Brna upraví aj rozdelenie úloh medzi Národným výborom mesta Brna a obvodnými národnými výbormi.

§ 22

Pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, platia o Národnom výbore mesta Brna a o obvodných národných výboroch ustanovenia zákona o národných výboroch.

§ 23

(1) Zákon č. 36/1960 Zb. o územnom členení štátu v znení zákona č. 29/1968 Zb. sa mení a dopĺňa takto:

1. K § 2 sa pripája odsek 3 tohto znenia:

„(3) Mesto Brno tvorí samostatnú územnú jednotku.“

2. V § 9 sa vypúšťa bod 2.

(2) Ustanovenia § 12 ods. 2, § 13 ods. 1 písm. d) a odsek 2, § 26 ods. 4 a odseku 5 predposlednej vety zákona č. 69/1967 Zb. o národných výboroch, pokiaľ sa týkajú národných výborov pôsobiacich v meste Brne, sa zrušujú.

(3) Zákon č. 36/1964 Zb. o organizácii súdov a o voľbách sudcov v znení zákona č. 29/1968 Zb. sa dopĺňa takto:

1. K § 1 sa pripája odsek 4 tohto znenia:

„(4) Na území mesta Brna vykonáva pôsobnosť okresného súdu mestský súd.“

2. K § 33 ods. 1 sa pripája ďalšia veta tohto znenia:

„Krajský súd so sídlom v Brne vykonáva pôsobnosť aj na území mesta Brna.“

3. K § 45 sa pripája odsek 3 tohto znenia:

„(3) Sudcovia Krajského súdu v Brne sú volení Juhomoravským krajským národným výborom a Národným výborom mesta Brna, a to na návrh príslušných orgánov Národného frontu; zo zvolených sudcov z povolania zvolí na spoločnom zasadnutí Juhomoravský krajský národný výbor a Národný výbor mesta Brna predsedu krajského súdu a jeho námestníka (námestníkov) na návrh ministra spravodlivosti Českej socialistickej republiky.“

(4) Zákon č. 60/1965 Zb. o prokuratúre v znení zákona č. 29/1968 Zb. sa mení a dopĺňa takto:

1. Ustanovenie § 30 ods. 1 znie:

„(1) Prokuratúra sa člení na Generálnu prokuratúru, súčasťou ktorej je Hlavná vojenská prokuratúra, krajské prokuratúry a Mestskú prokuratúru v Prahe, vyššie vojenské prokuratúry, okresné prokuratúry, Mestskú prokuratúru v Bratislave, Mestskú prokuratúru v Brne, obvodné prokuratúry na území hlavného mesta Prahy a vojenské obvodné prokuratúry.“

2. K § 30 ods. 2 sa pripájajú ďalšie vety tohto znenia:

„Sídlo a obvod Mestskej prokuratúry v Brne sa zhoduje so sídlom a obvodom Národného výboru mesta Brna. Krajská prokuratúra v Brne vykonáva pôsobnosť aj na území mesta Brna.“

(5) Zákon č. 121/1962 Zb. o hospodárskej arbitráži v znení zákona č. 29/1968 Zb. sa dopĺňa takto:

K § 6 ods. 1 písm. b) sa pripája ďalšia veta tohto znenia:

„Krajská štátna arbitráž v Brne vykonáva pôsobnosť aj pre územie mesta Brna.“

(6) Zákon č. 70/1965 Zb. o Zbore národnej bezpečnosti v znení zákona č. 29/1968 Zb. sa dopĺňa takto:

Do § 6 sa vkladá za ustanovenie o orgánoch Zboru národnej bezpečnosti na území hlavného mesta Slovenska Bratislavy ďalšia veta tohto znenia:

„Mestská správa Verejnej bezpečnosti v Brne vykonáva pôsobnosť okresného oddelenia Verejnej bezpečnosti; Krajská správa Zboru národnej bezpečnosti v Brne vykonáva pôsobnosť aj na území mesta Brna.“

§ 24

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1969.

Svoboda v. r.

Smrkovský v. r.

Ing. Černík v. r.

